

Lää'kk

sää'm kiõll-lää'jj mu'ttmest

Ee'ttik-kää'dd tu'mmstõõgg meâldlânji
kää'mtet sää'm kiõll-lää'jj (1086/2003) 3 § 2 päi'kk,
muu'ttet 2 § 1 mome'nt, 6 § 1 mome'nt, 8 § 3 mome'nt, 14 § 2 da 3 mome'nt, 16 da 17 §,
20 § 1 mome'nt, 22 §:n 2 mome'nt, 23 §, 25 §:n 1 ja 2 mome'nt di 31 da 32 §,
nakkmen gu tõin lij 2 § 1 mome'ntt lää'jjest 1340/2014, di
lââ'zztet 11 § sizz odd 2 mome'nt tän nalla:

2 §

Lää'jj suâvldemvu'vdd

Ve'rggnee'kk, koid tän lää'jj suâvldet, lie:

1) Enontekiö, Aanar, Suâ'djel da Uccjoogg koo'ddi tuâimmorgaan, Lappi mäddkâ'dd, nâkam kâ'ddlää'jj (410/2015) 51 §:st jurddum koo'ddi õhttsaž tuâimmorgaan, koi tuâimmjummša kää'tt-ne peäggum koo'ddin vuässâätt, di nâkam kâ'ddõhtmi tuâimmorgaan, koin kää'tt-ne peäggum koo'ddin lij vuâzzli'žžen

2) tõk duõmmištâm da riikk vu'vdd- da pääiklažvaaldâšm ve'rggnee'kk, kooi ve'rggvoudda ooudbeä'lnn peäggum kââ'dd obbnēs le'be biõ'kki ko'lle;

3) tõk vu'vddvaalšemve'rggpäai'k da jie'llemvue'kk-, trafik- da pirrõskõõskõõzz, koi tuâimmvoudda ooudbeä'lnn peäggum kââ'dd obbnēs le'be biõ'kki ko'lle, da tõi õhttvuõdâst tuâimmjeei tuâimmorgaan;

4) sää'mte'gg, sää'maa'sši sagstõõllâmka'dd di sää'mlää'jj (253/1995) 42 §:st jurddum siid-sääbbar, 45 §:st jurddum sää'msuâvtõõzz da 46 §:st jurddum saa'mi oudooumaž;

5) riikksuâvtõõzz vuõiggâdvuõttkansler da ee'ttik-kää'dd vuõiggâdvuõttä'sšoumaž;

6) õõ'nn'jiä'sšoumaž, õõ'nn'jireidlu'vddkâ'dd, õõutverddsažvuõttvä'lddõsnek, tää'ssärvv-vä'lddõsnek, päärnaia'sšvä'lddõsnek, õõutverddsažvuõtt- da tää'ssärvvlu'vddkâ'dd, teâttsue'jjvä'lddõsnek da teâttsue'jjlu'vddkâ'dd;

7) Piidvaaldâšm, Naroodjeältõkstrooi'tel, Mäddmetteemstrooi'tel da Mäddtäälñii'kki jeältõkstrooi'tel;

8) tõk riikk vaaldâšmve'rggnee'kk, kook muttâzooccâmve'rggnee'kken kiõtt'tâ'lle ooudbeä'lnn peäggum vaaldâšmve'rggnee'kkest kiõtt'tõõllâmnalla vuâlla puättam aa'sšid.

6 §

Sää'mkiõl âânmmõš ee'ttkâ'sttmallaš tuâimmorgaanin

Enontekiö, Aanar, Suâ'djel da Uccjoogg koo'ddi tuâimmorgaani, 2 § 1 päi'kest jurddum kâ'ddõhtâm tuâimmorgaani da peäggum koo'ddi õhttsaž tuâimmorgaan sä'mmlain vuâzzlain lij vuõiggâdvuõtt âânmed sää'mkiõl sâbbrin di pârddkerjja õhttuum keerjlaž ciâlklmin.

Seamma kuâskk riikk lu'vddkoo'ddi, komiteai, tuâjj-joouki da va'stteei määngvuâzzlaž tuâimmorgaani sä'mmlaid vuâzzlaid sä'mmlai dommvuu'dest da sä'mmlaid jeä'rben kuõskki aa'sšid kiõtt'tõõllmen še tøn åålgbeä'lnn. Paalgâskoo'ddi õhttõõzz da tøn halltõõzz sâbbra vu-ässõõtti sä'mmlast lij va'stteenalla vuõiggâdvuõtt âä'nned sâbbrest sää'mkiõl.

8 §

Ve'rggnii'kki teädtummuš

Suu'dvuõiggâz, su'vddi, pää'les-stroi'ttel, åålgasmetteem- da su'vddive'rggpääi'k le'be maist-raatt le'be tõi ve'rggoummu vee'rj beä'lest u'vddem kuultõõzzid da teättan ouddmõõzzid pri-vattnee'kk vuõiggâdvuõd kuõskki aa'sšin vuei'tet kuuitâg måttmešt u'vdded tå'lk lääddas, jõs sää'mkiõl âännmõš le'čči taarbte'm.

11 §

Jeä'rab õõlgtõõzz

Lappi määdkåå'dd ålgg ä'sšummešt nåkam oummin, koon dommkå'dd lij Enontekiö, Aa-nar, Suä'djel le'be Uccjokk, še sä'mmlai dommvuu'd åålgbeä'lnn jää'kkted mâi'd 12 – 16 §:st šiõtteet.

14 §

Sää'mkiõl täiid da tøn kuõskki âä'ntemkai'bbjõõzz

Sää'mkiõl täiid vuei'tet piijjâd kiõlltääid kuõskki âä'ntemkai'bbjõõssân riikk ve'rggnii'kki tuâjjlažkådda laa'jjin le'be lää'jj nuäija riikk-suåvtõõzz le'be ää'sšvuä'msteei ministeria asetõõzzin di määdkåå'dd da kääddlaž ve'rggnii'kki tuâjjlažkådda määdkå'ddlää'jj (xx/201x) da kå'ddlää'jj (410/2015) meåldlaž jä'rjstõõzzâst, jõs jeä't nåkam âä'ntemkai'bbjõõzz šiõttuku laa'jjin le'be lää'jj nuäija. Sää'mkiõl täiid kiõččât spesiaal merittân, hæ't tõt ij leäkku pijjum vee'rj, tuåim le'be tuâj âä'ntemkai'bbjõõssân.

Sää'mkiõl täiid kuõskki âä'ntemõõlgtõõzzin lij suåvlaž vuõ'zzin viõggâst, mâi'd õõlmâsõõutstõõzzi tuâjjlažkåå'ddest kai'bbjum kiõlltääidast uvddum lää'jjest (424/2003) šiõtteet. Sää'mkiõl täiid čuä'jtet takai kiõlltu'tkkõõzzin uvddum lää'jjest (964/2004) jurddum kiõlltu'tkkõõzzin le'be määttai õhttvuõdâst čõõdtum kiõlltee'stin le'be õllškooulmäätaivui'm.

16 §

Sää'mkiõl âännmõš kåå'dd da määdkåå'dd ä'sškii'rjin

Kåå'ddest, ko'st sää'mkiõllsai vue'ss oummin lij ääi'jab ee'jj vuõssmõs pei'vven leämmaž jäänab gu õhtt kuålmõs, kåå'dd tuåimmorgaan ålgg âä'nned še sää'mkiõl nåkam på'rddkii'rjin da jee'res ä'sškii'rjin, koid ij leäkku mie'rr u'vdded privatt ä'sšvuâzzli'žže da koin lij takai miårktõs. Seamma še jee'res kåå'ddest kåå'dd tuåimmorgaan da Lappi määdkåå'ddest määdkåå'dd tuåimmorgaan šâdd âä'nned sää'mkiõl nåkam ä'sškii'rjines pue'rmõssân vuei'nnmes veeidasvuõd mie'ldd.

Lää'ssen Lappi mädtkää'dd tuaimmorgaanäst älgg ää'nned še sää'mkiöl pä'rddkii'rjin da jee'res ä'sškii'rjin, koid ij leäku mie'rr u'vdded privatt ä'sšvuäzzli'žže da koin lij takai miärtös, gu ää'sšest lij jeä'rab miärtös sä'mmlaid.

17 §

Jäärnakstroi'ttel di riikk, mädtkää'dd le'be kää'dd vuä'mstem õhttõõzz

Riikk jäärnakstroi'ttel di näkam kääzzkõõzz puu't'teei õhttõõzz, ko'st riikkâst, Lappi mädtkää'ddest le'be õõt le'be mänggsab 2 § 1 momē'nt 1 pääi'kest peäggum kää'ddest lij mie'rreemvā'ldd, älgg sä'mmlai dommvu'dest u'vdded tän lää'jjest oudldum kiöl'laž kääzzkõõzz da teätēd oummid še säämas tuaimmjem šlaajj da ä'sšõhttvuõd oudldem veeidasvuõdâst da naa'lin, koon obbvuõttân ärvvtõõlee'l jeä't vuõittu ää'nned jäärnakstroi'ttel le'be õhttõõzz beä'lnn toolkte'mmen. Riikk jäärnakstroi'ttla ve'rğğtuâj häiddmen suävldet, mäi'd tän lää'jjest šiõtteet ve'rğğnee'kkest.

20 §

Vuõiggädvuõtt tuäimtõskee'rj da jee'res ä'sškee'rj jåårglõ'sse

Jõs vaaldâšmää'sšest, vaaldâšmlää'jjää'nemää'sšest, vaaldâšmläittamää'sšest le'be reä'kkõsää'sšest suudkäčmõš, suudmõš, tu'mmstõk, pä'rddke'rjj le'be jee'res ä'sške'rjj lij raj-jum lää'dd le'be ruõcc kiõ'le, älgg ve'rğğnek u'vdded sä'mmli'žže ä'sšvuäzzli'žže raukkmest mäü'ste'mes veerglaž sää'mkiõllsaž jåårglõõzz täin ä'sškii'rjin tön vue'zzest gu ä'sš kuâskk suu vuõiggädvuõd, oudtõõzz le'be õõlgtõõzz, pe'ce jõs kõõčmõõžžâst lij ä'sške'rjj, kää'tt ij vaaikat ää'sš čäuddmõ'sše. Jåårglõõzz älgg õhtteet tuäimtõskerjja le'be jee'res ä'sškerjja.

22 §

Va'sttõsvuõtt jåårglätmmõõžžâst le'be tu'lkkummšest šõddâm kuulin

Mädtkää'dd, kää'dd, kää'ddõhttâm le'be aa'rhelkää'dd le'be sie'brkää'dd va'sttad 4-6, 12, 13, 15, 16 da 30 §:st jurddum tuäimtõs- le'be jee'res ä'sškee'rj raajjmõõžžâst le'be jåårglätmmõõžžâst di tu'lkkummšest šõddâm kuulin.

23 §

Jåårglõõzz ha'ñkkummuš ä'sšnee'kk mä'hssmen

Jõs riikk, mädtkää'dd, kää'dd le'be kää'ddõhttâm ve'rğğnekka le'be ceerkvallaš ve'rğğnekka lij kuõddum sää'mkiõllsaž ä'sške'rjj, hä't ä'sšnee'kkest ij leäku vuõiggädvuõtt ää'nneđ sää'mkiöl täin ve'rğğnee'kkin, šädd ve'rğğnek taarb mie'ldd ha'ñkkeed mænna ä'sšnee'kk kuullmest tän mä'hssmen ä'sškee'rjest jåårglõõzz ve'rğğnee'kkin õnnum kiõ'le.

25 §

Päälklaž ve'rğğluõvâsvuõtt da peästmõš tuâjast sää'mkiöl tääid ha'ñkkeem vääras

Näkam 2 § 1 momē'ntest jurddum riikk ve'rğğvuõd ve'rğğnee'kkest, koon ve'rğğvu'vdd lij obbnēs sä'mmlai dommvu'dest, di sää'mtee'ğg ve'rğğnee'kkest lij vuõiggädvuõtt, jõs suu

ve'rggkõskk tän ve'rggnee'kk kääzzkâ'sttmest lij pešttam oo'ccmõsân ee'jj, vuäžžad päälklaž ve'rggļuõvâsvuõđ ve'rggťuâjees hâiddma taarbšum sää'mkiõl tääid ha'ŋkkeem vääras. Nâkam ve'rggnee'kk kääzzkâ'sttmest tuejjei tuâjjlast lij va'steei oudldõõzzivui'm vuõiggâdvuõtt vu-äžžad peäštmõõžž tuâjast seämma äšša.

Lappi mäddkää'dd 2 § 1 momēe'ntest jurddum kää'dd le'be kâ'ddõhttâm da nâkam 2 § 1 momēe'nt 2 da 3 pääi'kest jurddum riikk ve'rggnee'kk kääzzkõõzzâst tuâimmjeeja, koon ve'rggvuu'dest bie'kk lij sä'mmlai dommvuu'dest, di Paalgâskoo'ddi õhttõõzz tuâjjlažkâdda kuull'ja vuei'tet miõttâd päälklaž ve'rggļuõvâsvuõđ le'be peäštmõõžž tuâjast ve'rggťuâjees hâiddma taarbšum sää'mkiõl tääid ha'ŋkkeem vääras, jõs su'st kääzzkâsttmõš tän tuâjju'vddi kääzzkâ'sttmest lij pešttam oo'ccmõsân ee'jj.

31 §

Riikk tääl'laž va'sttõsvuõtt

Riikk täällarvvlõ'sse šâdd vä'ldded mie'rtie'gg riikkveä'kkťõõzzi vääras mäddkoo'ddid, kâ'ddõhttmid, koo'ddid, sie'brkoo'ddid, sä'mmlai dommvuu'd paalgâskoo'ddid di 18 §:st jurddum privattnii'kkid tän lää'jj suâvldummšest šõddi jeä'rab lâä'sskuuli kâ'ttma.

32 §

Sää'mkiõl sâä'jj måttmin vaaldâšmvuu'din

Sä'mmlai vuõiggâdvuõđâst vuäžžad vuõss- da vuâđdmätt'ťõõzz di jee'res mått'ťõõzz jii'jjez jie'nnkiõlin, sää'mkiõl mått'tummšest di sää'mkiõlâst mått'temkiõllân, måttaunnšen da tu'kkõskiõllân šiotteet jeä'rben.

Sä'mmlai vuõiggâdvuõđâst vuäžžad ouddeâm jii'jjez jie'nnkiõlin šiotteet ouddeâmmam-lää'jješt (36/1973).

Vuõiggâdvuõđâst ââ'nned sää'mkiõl sosiaal- da tiõrvâsvuõttuõl kääzzkõõzzin šiotteet tän lää'jj lâä'ssen sosiaal- da tiõrvâsvuõttuõl jä'rjstummšest uvddum lää'jješt (xx/2017).

Tät lää'kk puätt viõ'kke peei'v mannust 20 .
